Jätehuolto Suomessa ja Kymenlaaksossa

Keltakangas Kotkan ja Kouvolan välissä, vieressä vt 15 ja Kymijoki

Kunnat omistavat Kymenlaakson Jäte Oy:n

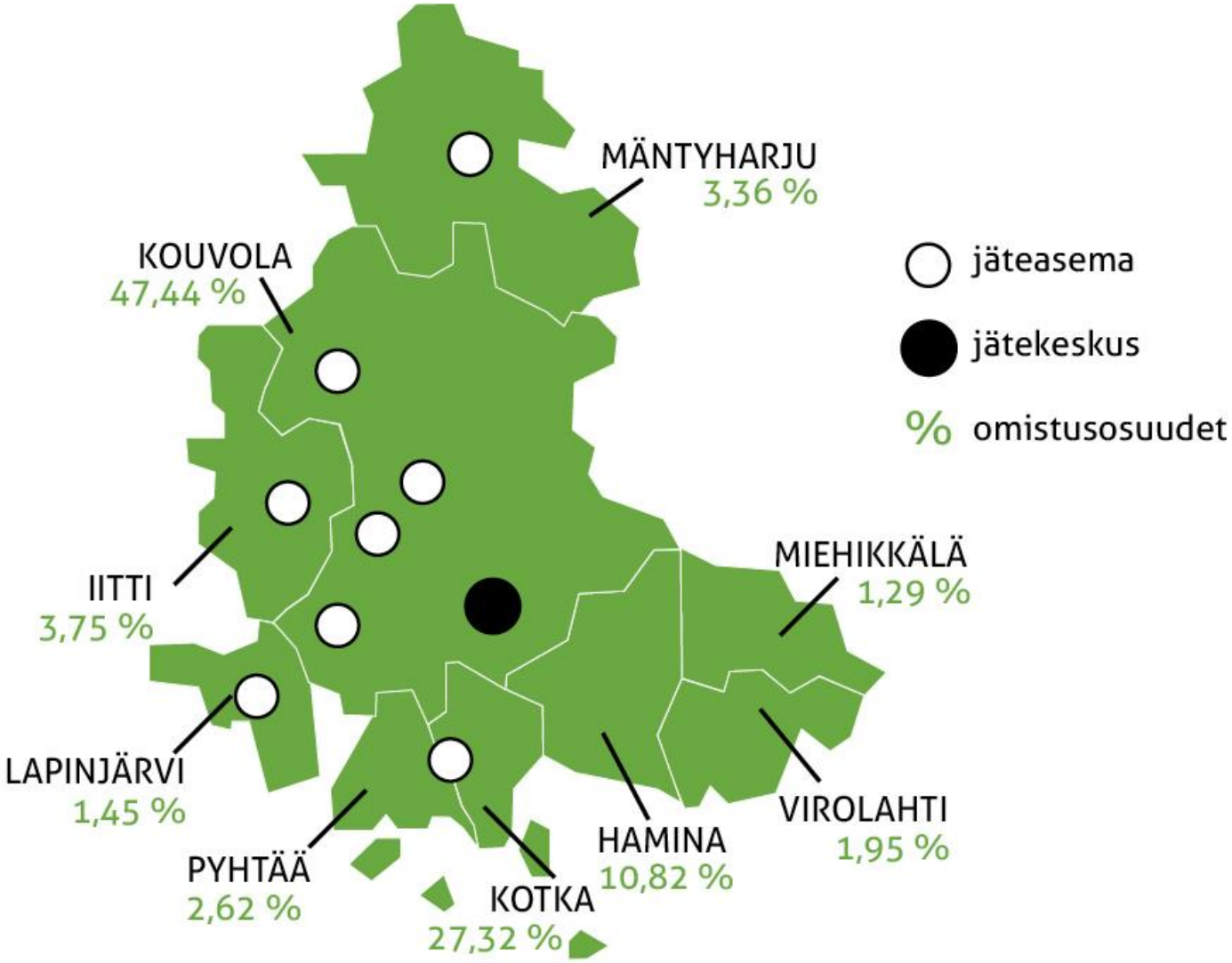

1: Kymenlaakson Jäte Oy:n palvelut yrityksille

Yrityksen talous /Ulosmyynti

LIIKEVAIHTO 2016	**16,2 M€**
KULUT	**-15,5 M€**
VEROT	**-0,2 M€**
TILIKAUDEN VOITTO (TAPPIO)	**0,6 M€**
KUNNAN VASTUULLA OLEVA LIIKEVAIHTO	**12,1 M€**
TSV-LIIKEVAIHTO	**1,3 M€**
MARKKINAEHTOINEN LIIKEVAIHTO	**2,7 M€**
KUNNAN VASTUU %	**75 %**
TSV %	**8 %**
MARKKINAEHT %	**17 %**
KUNNAN VASTUU JH:N TULOS €	**0,05 M€**
TSV:N TULOS €	**0,15 M€**
MARKKINAEHTOISEN TULOS €	**0,4 M€**
KUNNAN VASTUU JH:N TULOS %	**7 %**
TSV:N TULOS %	**24 %**
MARKKINAEHTOISEN TULOS %	**68 %**

KYMENLAAKSON JÄTE

Yrityksen talous /Rahavirrat

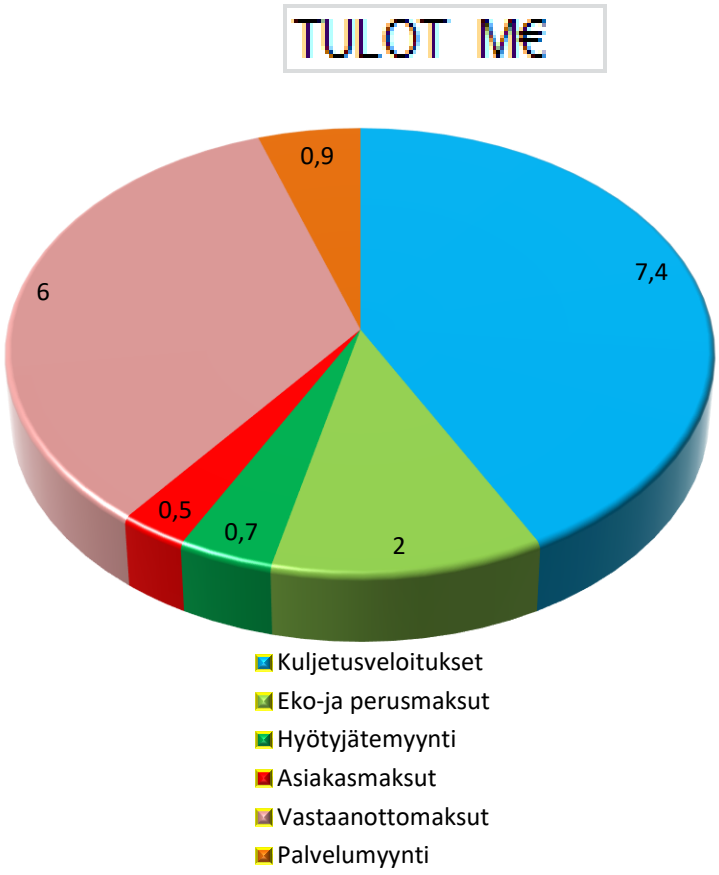

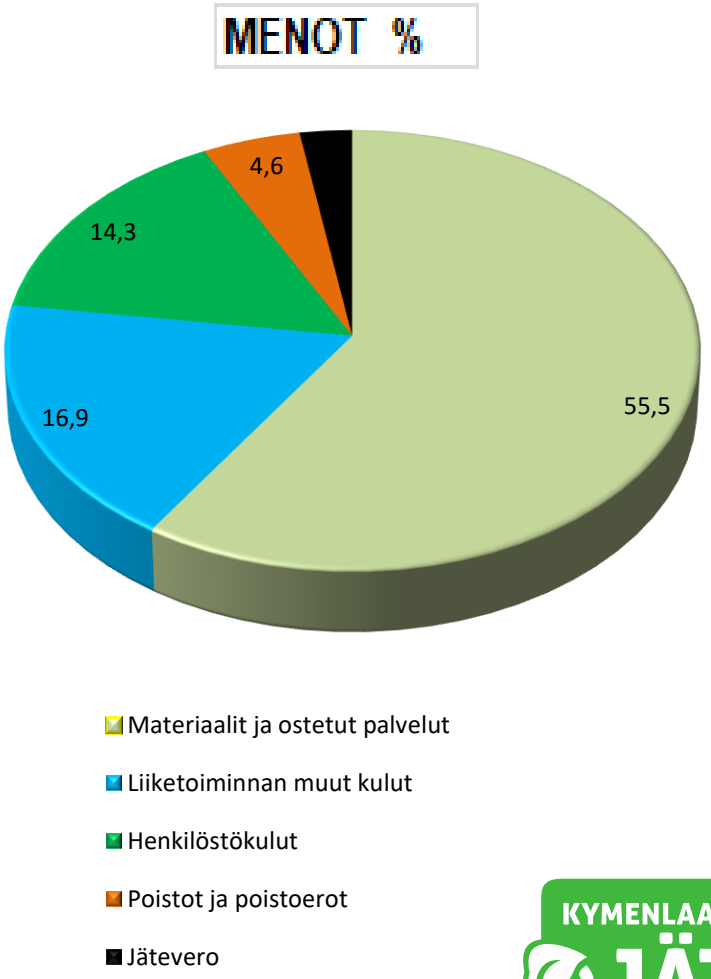

KYMENLAAKSON JÄTE

Markkinaehtoisen jätteen merkitys

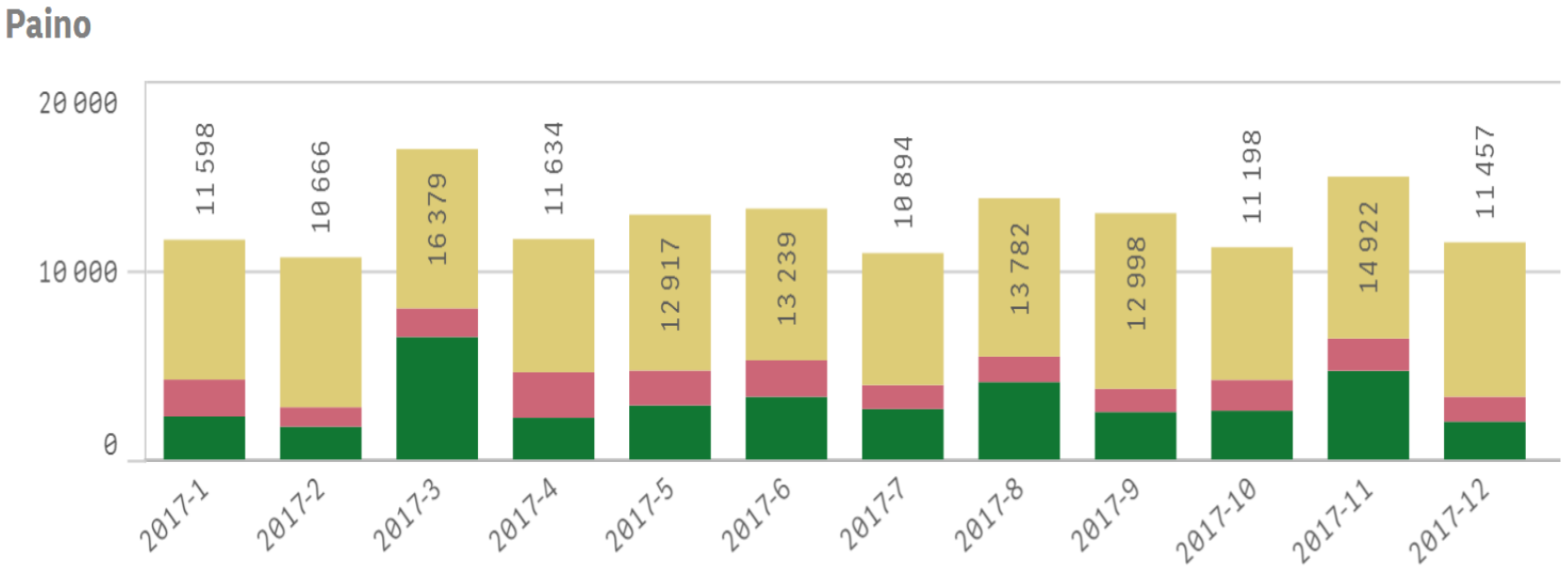

AlkuperäKoodiNimi	KuukausiNumero / Measures	Yhteensä	
		Paino	Osuus %
1 Kuntajäte		95 050,10	62,66%
2 Toissijainen kuntajäte		19 206,14	12,66%
3 Markkinalähtöinen jäte		37 426,19	24,67%

KYMENLAAKSON JÄTE

KETKÄ MEITÄ TARVITSEVAT ?

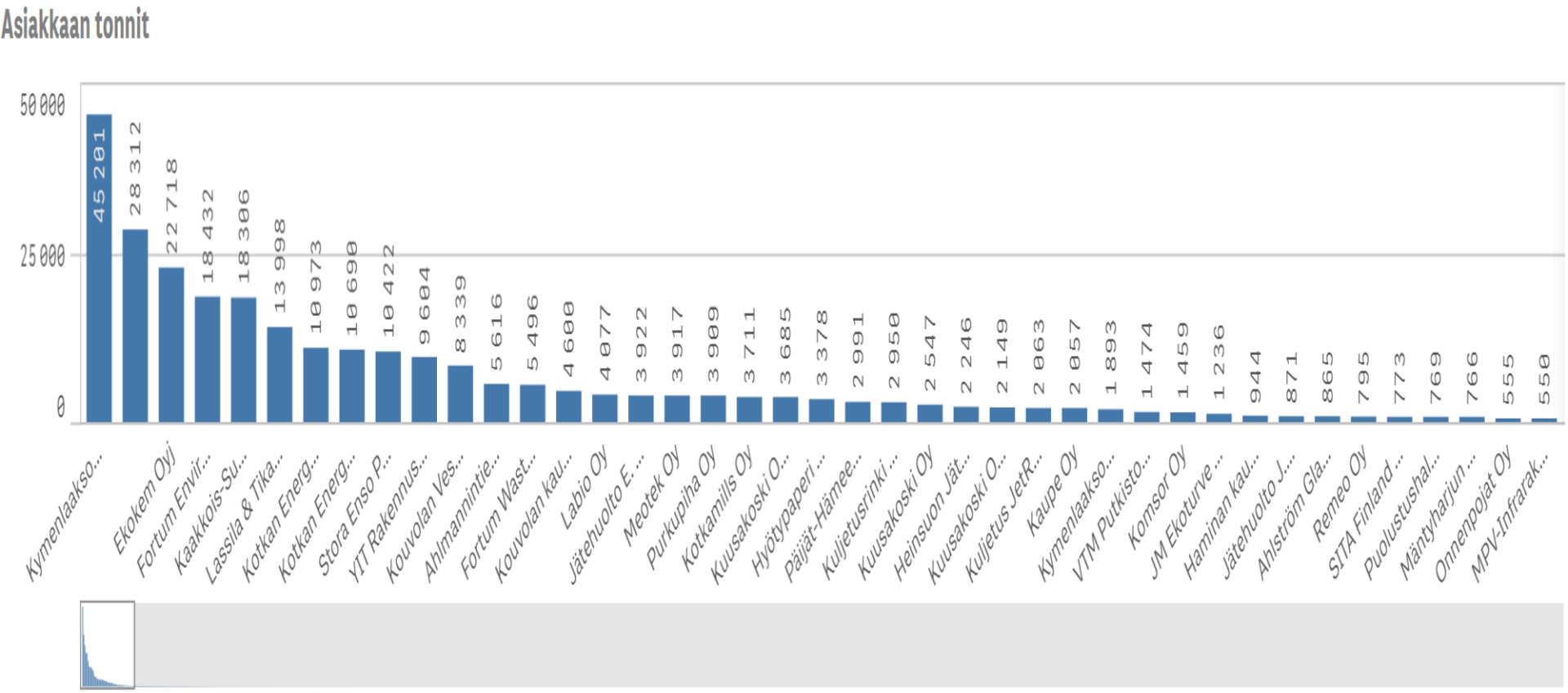

KYMENLAAKSON JÄTE

Jätteenkäsittelypalvelut

- Yritysasiakkaiden määrä jätekeskuksessa noin 1200
- Yritysasiakkaiden tuoma jätemäärä 56 000 tonnia/v
- **Sitten kun Kymenlaakson Jäte Oy ei voi enää ottaa (5% ylittyy) → Minne yritykset toimittavat jätteensä?**
- Ulos maakunnasta?
- Kuinka kauas? Ulkomaille?
- Millä hinnalla?

Jätteiden käsittelyn kehitys

Kymenlaaksossa

1999	2002	2005	2008	2011	2013	2017
Energiajäte-keräys ja jalostus	EU-kaatopaikka	Biojäte-keräys	Hyötyvoima-la Kotkaan	Biokaasu-laitos Kouvolaan	Lajittelu-laitos	Kuivamädät-tämö

Kymenlaakson Jäte on investoinut

- Vuonna 1999 optiseen erotteluun ja energianjätteen tuotantoon 3,7 M€
- Vuonna 2002 nykyaikaiseen kaatopaikkaan (laajennukset ja sulkemisalueet vuosina 2002-2017) yhtensä 5,3 M€
- Vuonna 2013 ja 2017 lajittelulaitokseen (”yhdestä tuutista sisään, kuudesta ulos”) 3,8 M€
- Vuonna 2014 jätteen laatuun (jäte katoksen alle) 0,9M€
- Vuonna 2017 biokaasulaitos 1,5 M€
- **yht 15,2 M€.**

Kymenlaakson Jäte on ollut mahdollistamassa investointeja muille:

- **Kotkan Energia Oy:n Hyötyvoimala** v. 2008 4 kuntayhtiön yhteisen hankintarenkaan kautta
- **Kouvolan biokaasulaitos** v. 2011, mukana kunnan vesilaitos: puhdistamoliete ja sähköyhtiö: kaasunjalostus

Ehdotetut lakimuutokset tarkoittaisivat käytännössä:

- **Julkisten palvelulaitosten liikevaihtoa pois n. 1 M€**
- **Yrityspalveluja supistettava 2/3 lvv:sta – 1,8 M€**

- **Yksityispalveluiden maksuihin korotuspainetta suoraan 10 %**
- **Yrityspalveluiden saatavuus loppuisi vähitellen, kun infra vanhenee. Volyymi ei tuo rahaa uusimiseen.**
- **Jätehuoltomääräysten ohjausvaikutus vähenee**

KYMENLAAKSON JÄTE

Jätteentuottajan intressiä tässä ei ole kukaan juuri miettinyt.

- **Paikalliset jätteen vastaanottopisteet häviää**
- **Muutamien harvojen toimijoiden ylläpitämät alueterminaalit tulevat tilalle**
- **Kuljetustarve lisääntyy → kuljetuskustannukset kasvavat (vaikutus 15 €/tonni/100 km)**
- **Kustannustaakka kaatuu jätteen tuottajille**
- **Paikalliset kuljetusliikkeet näivettyvät isojen alihankkijoina**

KYMENLAAKSON JÄTE

Uhkaskenaario – yhteiskunnan viimekätinen vastuu

Kanadalainen kaivosyhtiö konkurssiin Nivalassa – jätti jälkeensä saasteet ja miljoonien laskun veronmaksajille

Belvedere Mining pesi kätensä ja lähti, myöntää kansliapäällikkö Hannele Pokka. (Suomen kuvalehti 19.5.2017)

KYMENLAAKSON JÄTE

2: Kymenlaakson Jäte Oy:n palvelut julkiselle sektorille

Ehdotetut lakimuutokset tarkoittaisivat julkiselle sektorille käytännössä:

- **Valinnanvapauden kaventamista**
  - Julkisilta toimijoilta viedään pois mahdollisuus käyttää kunnallisen jätehuollon palveluita
- **Julkissektoria syrjivää lainsäädäntöä**
  - Yksityisille toimijoille jätetään 42 §:llä ovi auki tulla kunnanvastuun alueelle, mutta julkissektorilta evätään oikeus tarjota kunnallista jätehuoltoa
- **Hallinnollista taakkaa lisätään**
  - Julkisilta organisaatioilta puuttuu tällä hetkellä kilpailutusosaaminen, kilpailuttaminen vaatii vankkaa osaamista

KYMENLAAKSON JÄTE

On järjetöntä jättää olemassa oleva kapasiteetti vajaakäytölle ja rakennuttaa rinnalle toinen!

Ei se tehosta taloutta eikä kansantaloutta, että pieni jätemäärä jaetaan useille toimijoille… Jätehuolto on volyymiala.

Suomessa yhdyskuntajätettä syntyy vähän verrattuna Keski-Eurooppaan

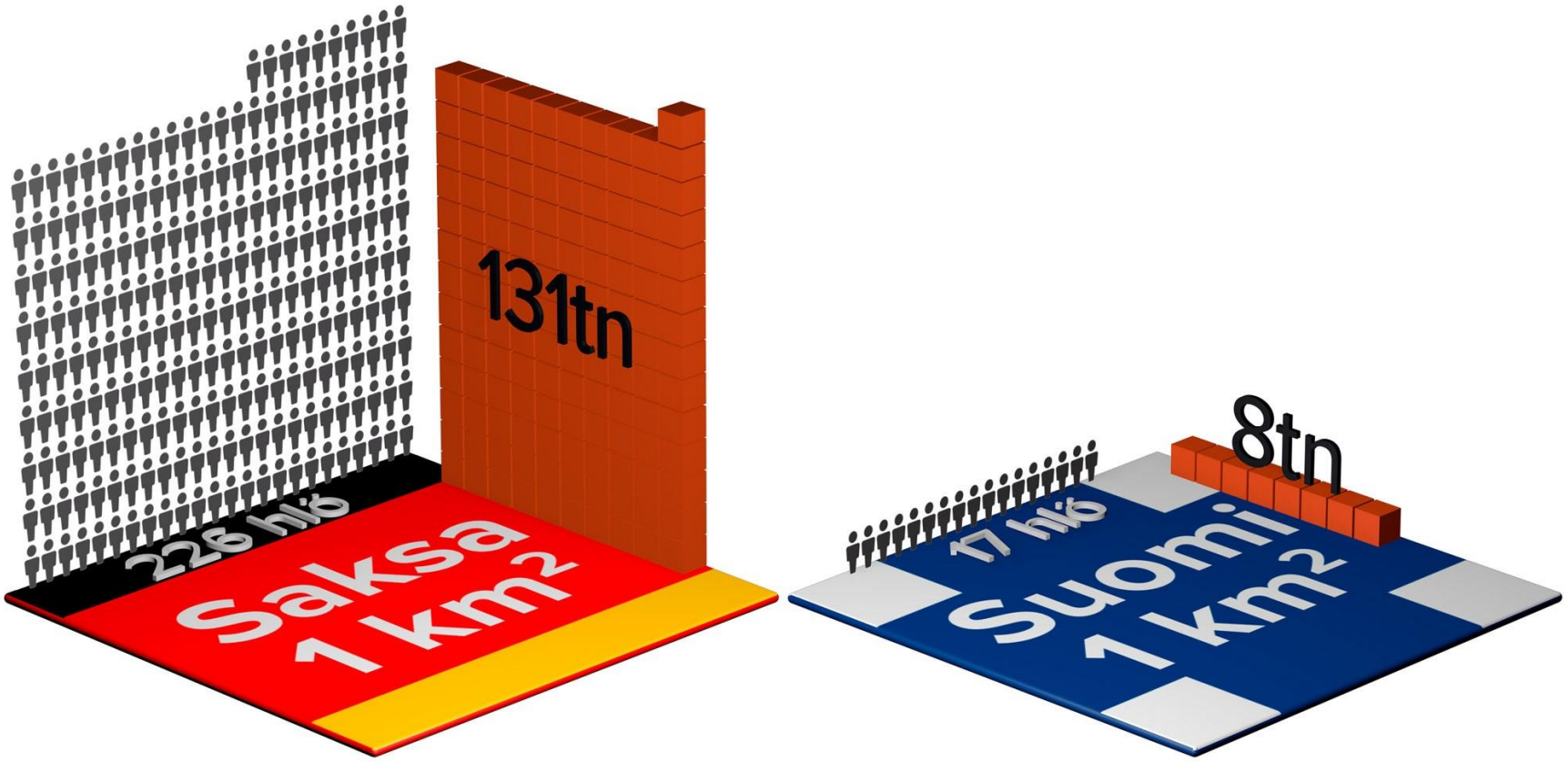

KYMENLAAKSON JÄTE

Kuntayhtiö saa myydä Saksassa 20% lv:stä palveluja yrityksille – Suomessa vain 5%?

Saksassa ja muualla Euroopassa ns. ulosmyyntiraja 20% (direktiivissä)

- Saksassa paljon jätettä, paljon asukkaita
- Jätemäärä riittäisi ”kaksinkertaisen infran” ylläpitoon
- Silti ulosmyyntiraja 20%

Suomessa ainoana EU maana 5%

- Miksi?

- Suomessa vähän jätettä, vähän asukkaita
- Jätemäärä ei riitä ”kaksinkertaisen infran” yläpitoon
- Ulosmyyntiraja 5% pakottaa ”kaksinkertaisen infran” rakentamiseen

KYMENLAAKSON JÄTE

Investoiminen jätteenkäsittelyyn vaikeutuu

- Jätehuolto on volyymiala.
- **Kilpailluilla markkinoilla jätevirta ON AINA EPÄVARMA → investointeja ei synny**
- Tähänastinen kehitys jo osoittaa tämän: isoimmat jätteenkäsittelyn investoinnit on tehty kunnallisen jätehuollon puolella sen jätevirran varassa, joka on lainsäädännöllä annettu kuntien vastuulle.

KYMENLAAKSON JÄTE

Kiertotalous tarvitsee materiaalien kokoajan ja koordinoijan

- https://www.kinno.fi/sites/default/files/kinno_kiertotalous_esite_kaikki.pdf

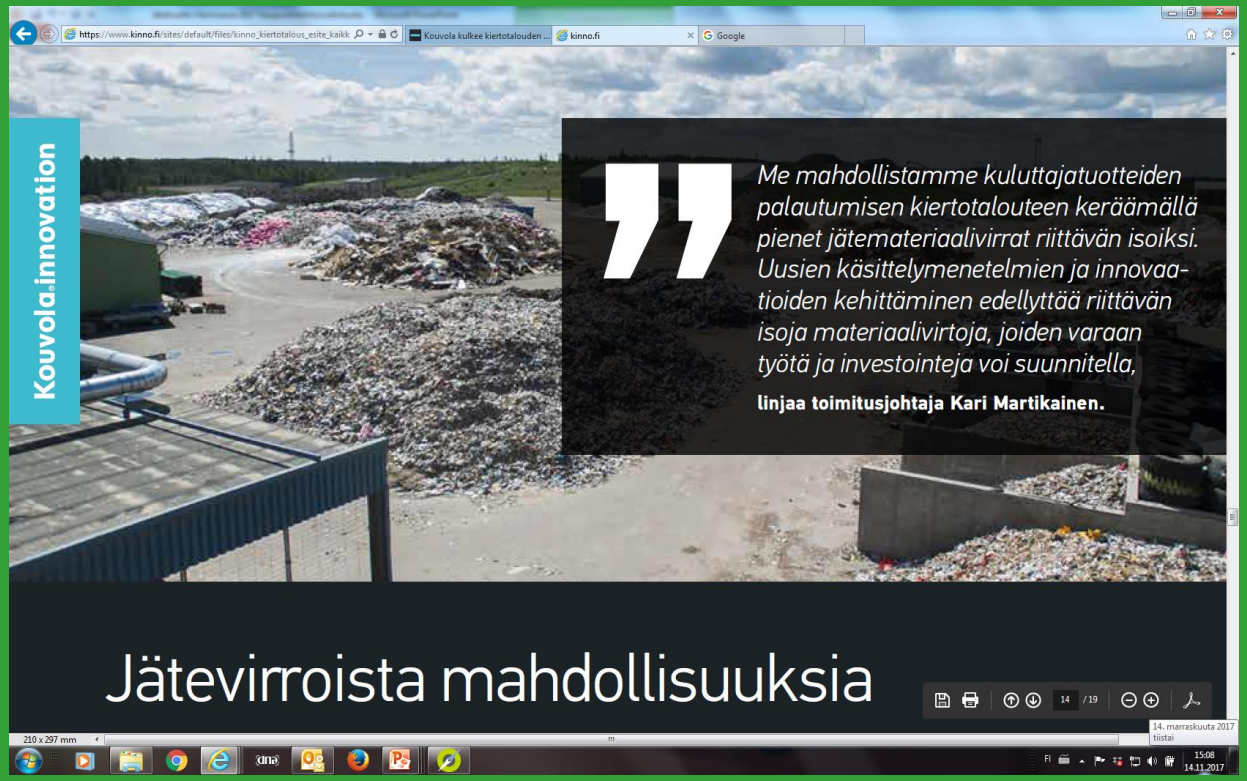

Mitä halutaan?

- **Jos Suomessa halutaan kehittää kiertotalouteen liittyvää puhdasta teknologiaa, tarvitaan varmoja jätevirtoja.**
- Jos jätevirrat hajautetaan, mennään kohti ”Irlannin mallia” jossa lähes kaikki hyödynnettävät jätteet viedään maasta ulos, koska omaa jätteenkäsittelykapasiteettia ei ole. Omaa ovat vain kaatopaikat…
- Erilaisiin strategioihin on kirjattu Suomen pyrkivän kiertotalouden edelläkävijäksi. Tämä lakimuutos vie päinvastaiseen suuntaan.

KYMENLAAKSON JÄTE

Kiina rajoittaa 1.1.2018 lähtien voimakkaasti jätteiden tuontia

- Jätemateriaalien kansainvälinen markkina on muuttunut vuoden alussa.
- ”Muu maailma” ei voi enää viedä Kiinaan kaikkea sekalaista ja vaikeasti hyödynnettävää hyötyjätettä, esim. likaista kartonkia, paperia ja muovia.
- Euroopan ja Pohjois-Amerikan on siis välttämätöntä laittaa omat jätteenkäsittelyjärjestelmät kuntoon. ”Muu maailma” onkin sitten enemmän pulassa, ja siellä avautuu markkinoita uudelle teknologialle.
- **Meidän kannattaa mahdollistaa jätehuollon teknologian kehittämismahdollisuudet Suomessa, koska uusille ratkaisuille avautuu uusia markkinoita.**
- Se onnistuu siten, että annetaan julkiselle jätehuollolle sille kuuluva rooli (vastuu ja oikeus) koota jätevirrat yhteen ja jatketaan yhteistyötä uusien teknologioiden kehittämisessä yksityisten yritysten ja koulutussektorin kanssa. Kuten tähän saakka on menestyksellisesti tehty!

KYMENLAAKSON JÄTE

Suomen jätehuollon iso käänne kohti kiertotaloutta on tehty kuntavastuulla!

”Ilman julkisen sektorin pitkäjänteistä vastuunkantoa ja investointeja jätehuolto olisi vieläkin lapsenkengissään”

Miksi lyödä nyt jarrut päälle?

- Eurostatin tilastot 2009 ja 2016, katso Suomi

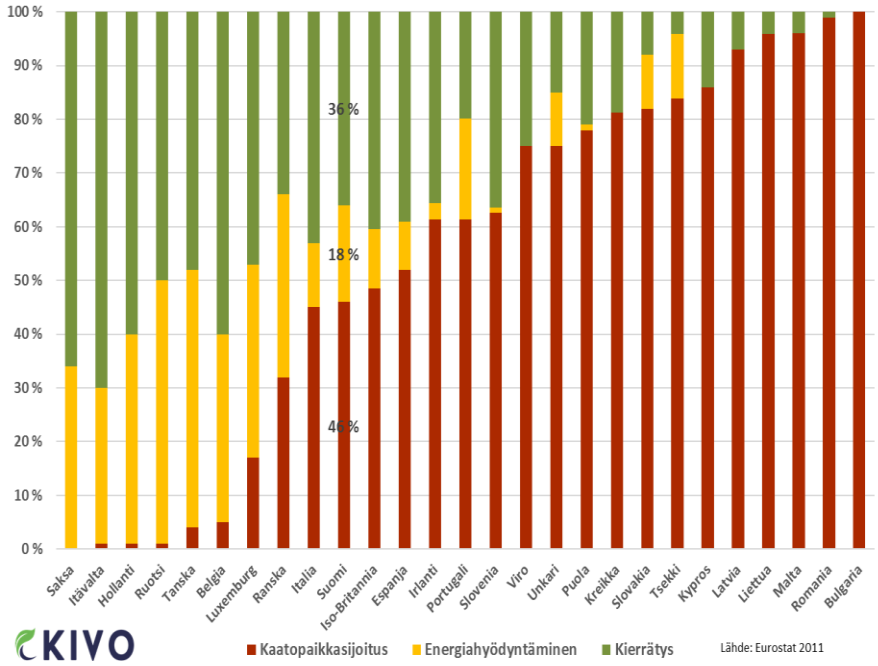

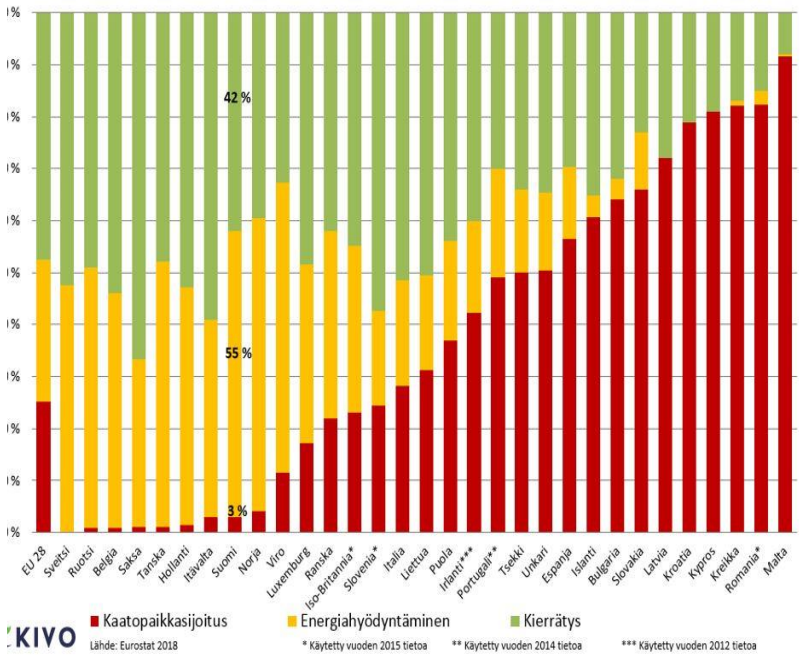

KYMENLAAKSON JÄTE

Suomi on Euroopan parhaiden joukossa – kiitos julkisen jätehuollon!

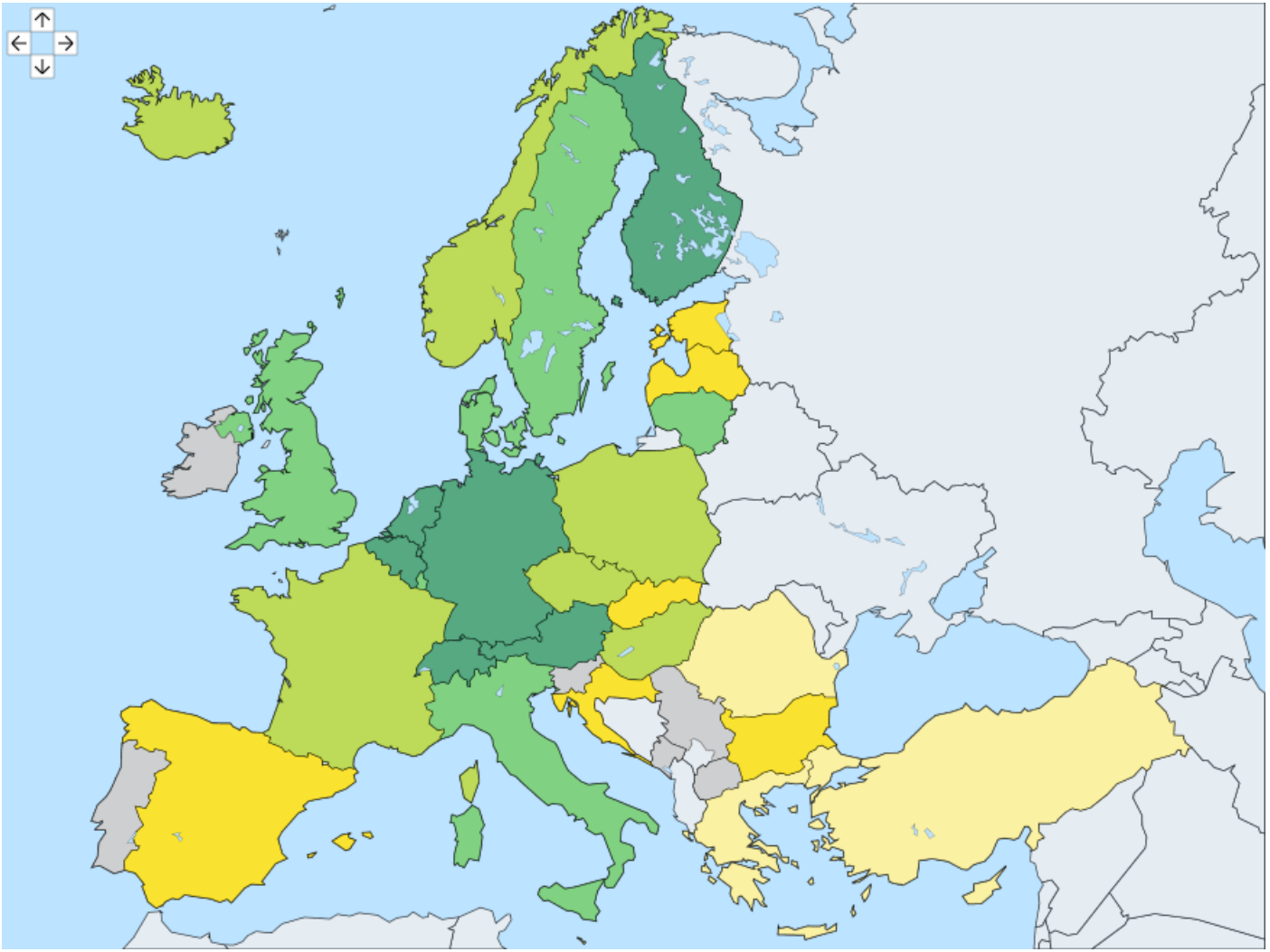

KYMENLAAKSON JÄTE

Tummanvihreät maat kierrättävät eniten – Suomi on parhaiden joukossa

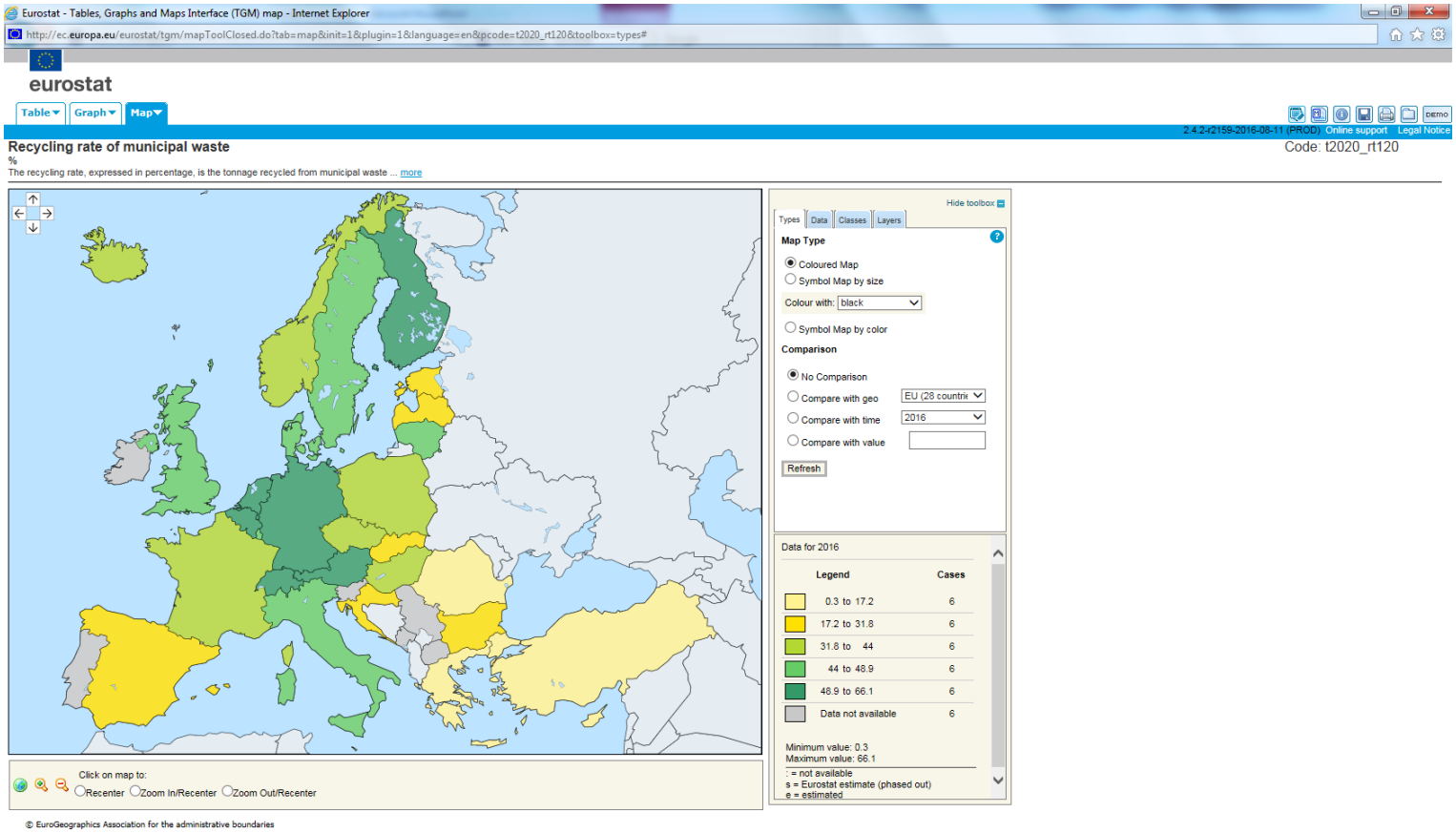

KYMENLAAKSON JÄTE

Kymenlaakson Jäte ostaa palveluja yrityksiltä yli 9 M€:lla vuodessa

Jätehuollon toiminta ja talous sähköisessä vuosikertomuksessa

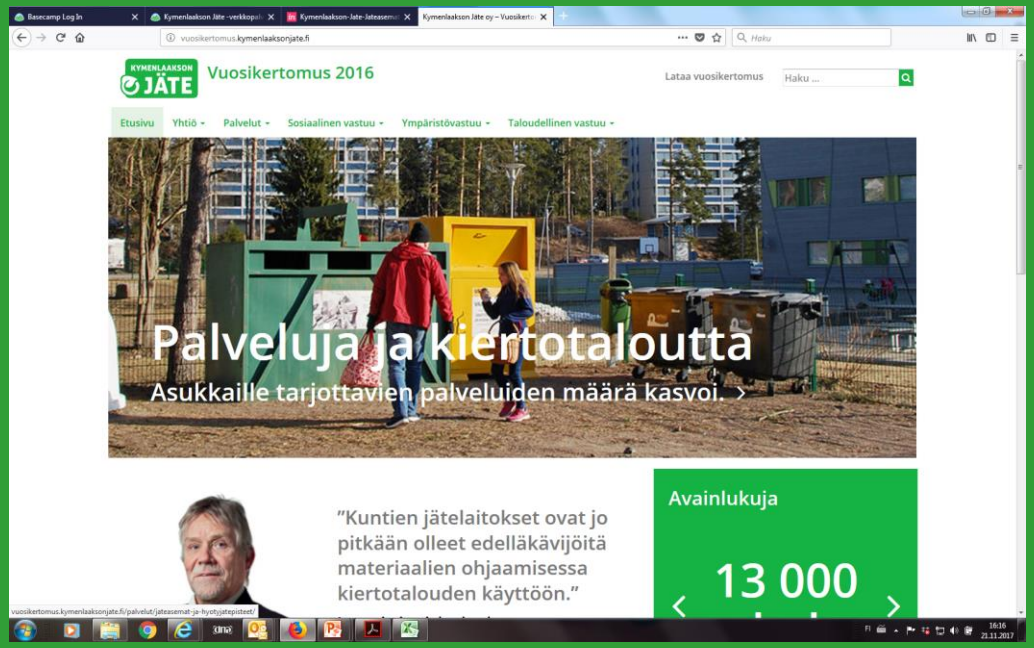

http://vuosikertomus.kymenlaaksonjate.fi/